

at Afgifterne ikke maa anvendes til de almindelige kommunale Udgifter, men skal henlægges til særlige Ædruelighedsfonds, hvis Midler anvendes dels til Ekspropriation af Rettigheder til Udsenkning af, Handel med og Fordeling af stærke Drikke og dels til de i Forslagets Kapitel V omhandlede Ædruelighedsnævns Virksomhed.

Bestemmelser om Adgang til Ekspropriation af Adkomst saavel til Udsenkning af som Handel med — herunder formentlig ogsaa Fordeling af — stærke Drikke findes som i Paragraffen nævnt allerede i Beværterlovens §§ 42 og 43. Naar det i § 17 bestemmes, at Ædruelighedsfondens Midler kan anvendes til Ekspropriation efter disse Regler, gaar man ud fra som en Selvfølge, at Nr. 3 i Beværterlovens § 42, sidste Stykke, om, at Ekspropriation kan finde Sted „for at standse Driften af en Forretning, hvis Beliggenhed, Lokaler eller Driftsmaade gør det ønskeligt“, naar nærværende Forslag er ophøjet til Lov, vil være at forstaa saaledes, at der paa de øvrige ved Beværterlovens §§ 42 og 43 og Forslagets § 17 fastsatte Vilkaar er Adgang til naar som helst at inddrage en Adkomst til Udsenkning af, Handel med eller Fordeling af stærke Drikke, der er beliggende i en Kommune eller i et Amt, hvor saadanne Adkomster ikke mere kan meddeles eller fornyes.

Kapitel V.

Ædruelighedsnævn.

§§ 18—20.

I flere Landes Lovgivning, saaledes i svensk og finsk Lovgivning gennem „nykterhetsnämnder“, er der indført særlige, offentlige Organer for Ædruelighedsarbejdet, ligesom der andetsteds, saaledes i alt Fald visse Steder i Tyskland gennem de saakaldte „Fürsorgestellen“, findes Steder, hvor Alkoholister og deres Familier kan faa Raad og Støtte. Ligesom saadanne Organer andetsteds synes at have haft og have Betydning for Ædruelighedsarbejdet, saaledes antages det, at de ogsaa her i Landet kan være til megen Nytte for det praktiske Arbejde. Erfaringen har vist, at Alkoholister og deres Familier ofte savner Steder, hvor de ved, de kan finde kyndige og forstaaende Raad og Bistand. Erfaringen har fremdeles vist, at de, der er interesserede i Alkohollovgivningen og dens Overholdelse eller i Undervisning vedrørende Alkoholspørgsmaalet eller andre Sider af dette, ligeledes ofte ønsker at have Steder, hvor de kan finde Oplysning og Støtte.

Ved § 18 foreskrives det derfor, at saadanne Organer, der her er benævnt Ædruelighedsnævn, af Kommunalbestyrelsen skal oprettes i alle de Kommuner, i hvilke Befolkningen har vist en saadan Interesse for den endelige Løsning af Alkoholspørgsmaalet, at Kommune- eller Amtsforbud er gennemført.

Da Ædruelighedsnævnene imidlertid ogsaa vil kunne have betydningsfulde Opgaver at løse i saadanne Kommuner, hvor dette ikke er Tilfældet, og hvor følgelig ikke den særlige Opgave at vaage over Kommune- eller Amtsforbudets Overholdelse og Underbygning foreligger, er det ved sidste Stykke i § 18 foreslaaet, at Kommunalbestyrelsen ogsaa kan vælge Ædruelighedsnævn som selvstændig Foranstaltning uden Forbindelse med en Folkeafstemning.

Af Hensyn til størst mulig Enkelthed i den offentlige Administration har man overvejet, om ikke Ædruelighedsnævnenes Opgaver kunde løses af Vægeraadene, der jo ikke sjældent vil staa overfor Virkninger af Alkoholnydelse. Da Ædruelighedsnævnenes Betydning i væsentlig Grad vil afhænge af, at der, som det i § 18 foreslaas, til dem vælges Mænd og Kvinder, der maa antages at have særlig Interesse for Nævnens Arbejde, har man imidlertid ment i Lighed med, hvad Tilfældet som ovenfor nævnt er andetsteds, at burde foreslaa Oprettelsen af særlige Ædruelighedsnævn, hvortil Udgifterne er tænkt dækket af Ædruelighedsfondenes Midler, jfr. §§ 17 og 20.

Ædruelighedsnævnenes Opgaver er nærmere bestemte ved Forslagets § 19, hvorved erindres, at der allerede efter gældende Lovgivning er foreskrevet en vis Medvirken til Alkohollovgivningens Overholdelse fra Sogneraadens Side, jfr. § 8 i Lov af 2. Juli 1870 og Landkommunallovens § 30.

Skal Ædruelighedsnævnene kunne løse deres Opgaver paa en saadan Maade, at de kan faa den samfundsmæssige Betydning, som Forslaget tilsigter, maa de have Adgang til den fornødne lægekyndige, juridiske og anden Medhjælp. Samtidig med, at Forslagets § 20 bemyndiger dem til at antage saadan Medhjælp, bestemmer Paragraffen, at Ædruelighedsnævnene er berettigede til at samarbejde om Løsningen af de til dem henlagte Opgaver. Forholdet vil jo i Regelen blive det, at der i de fleste Landkommuner ikke vil være let Adgang til saadan Medhjælp og heller ikke være saa meget Brug derfor, at den vil kunne tilvejebringes uden for store Udgifter. Tanken er derfor, at Ædruelighedsnævnene skal samarbejde, f. E. amtsvis, saaledes at de i Forening sikrer sig